

Høringsvar til København Kommunes Kultur og Fritidsforvaltning

Kbh. okt. 2019
/KLK, SH, JJP

Forslag til Kultur- og Fritidspolitik 2020 - 23

Tak for muligheden for at fremsende høringssvar til Københavns Kommunes udkast til Kultur- og Fritidspolitik. I DGI Storkøbenhavn noterer vi os med glæde at politikken er udtryk for hævdede ambitioner på Kultur- og fritidsområdet. Det gælder ikke mindst visionen om at kultur- og fritidsfaciliteterne skal udvikles i takt med byudviklingen og at faciliteter og tilbud skal udvikles i takt med befolkningsudviklingen. Samt at alle Københavnerne skal have lige adgang til faciliteter og tilbud. Det er befriende at politikken beskriver problemerne med manglende/ dårligt vedligeholdte idrætsfaciliteter samt udfordringerne relateret til anlægsloftet.

Det vil være relevant om politikken i mere direkte form adresserer det som kultur- og fritidsområdet har at tilbyde i forhold til store problemstillinger som udfordrer København i disse år. Det gælder frem for alt temaerne "tryghedsskabelse", "social bæredygtighed" og den "Den blandede by".

DGI Storkøbenhavn foreslår at det undersøges, hvordan man konkret kan måle på den sociale bæredygtighed og på opbygning af civilsamfundsfællesskaber. Det både i eksisterende bydele som skal fortættes og i de nye byudviklingsområder. Social bæredygtighed hænger sammen med en blandet boligmasse, men der hører mere til. F.eks. gode rammer for opbygning af civilsamfundsfællesskaber, som går på tværs af sociale og kulturelle skel. Vi vil gerne bidrage med sparring og netværk i en sådan undersøgelse.

Bemærkninger til tema: Fællesskaber og synergier

DGI Storkøbenhavn tilslutter sig målene om at bakke op om virkelyst samt at styrke sammenholdet og fællesskaber. Det er godt at kommunen ønsker at medvirke til "udvikling af fællesskaber snarere end at afvikle dem ved unødigt bureaukrati". Vi håber det betyder at kommunen fremover vil overveje konsekvenserne i relation til frivilliges motivation, når man indfører gebyrer på foreningsfællesskaber og implementerer bookingsystem, som lægger beslag på uforholdsmæssigt mange frivilligtimer.

Bemærkninger til tema: Faciliteter

Et fundamentalt vigtigt afsnit i den nye kultur- og fritidspolitik. Det er DGI Storkøbenhavns holdning at alle børn og alle ældre skal have adgang til idrætsfællesskaber tæt på deres bopæl. Det er uholdbart at der er så stor forskel på facilitetsdækningen og antallet af stærke idrætsforeninger i de enkelte bydele.

Det er ligeledes uholdbart at den private byudvikling forløber i et helt andet tempo end den offentlige byudvikling. DGI rejser på et nationalt niveau problemstillingerne relateret til anlægsloftet. Vi anerkender anlægsloftets betydning for styring af de kommunale udgifter og konjunkturudsving, men i Københavns tilfælde vil der komme en uforholdsmæssig stor regning senere, hvis offentlig og privat byudviklingen ikke er i sync.

I forhold til indfrielse af målene indenfor dette tema vil vi foreslå følgende fokusområder:

Idrætshelhedsplaner

Idrætsorienterede helhedsplaner som tager udgangspunkt i lokale løsninger og idrætsanlæg, og skal ses i sammenhæng med planer for byudvikling og andre planområder som har deres udgangspunkt i forskellige forvaltninger. DGI Storkøbenhavn anbefaler at der arbejdes videre med idrætshelhedsplaner på større idrætsanlæg, som ligger i forbindelse med byudviklingsområder. Herunder Kløvermarken, Sundby Idrætspark, Vanløse Stadion/ Vanløsehallerne, Valbyparken og Tingbjerg Idrætspark.

Idrætscentre på skoler

Københavns Kommune har besluttet at holde fast i den, med DGI Storkøbenhavns øjne, vigtige principbeslutning om, at der skal opføres en hel idrætshal (20x40 m.) ved etablering af ny folkeskole. Dette er en både intelligent og effektiv måde at regulere idrætsudbuddet på i takt med, at børnetallet stiger. Vores ønsker til de kommende skolehaller er imidlertid, at der tages mere udgangspunkt i de lokale foreningslivs ønsker og behov, den lokale kontekst og i mindre grad i standardiserede, generiske løsninger.

Vi ønsker at de skoler og børnehaver som skal etableres i de kommende år tager udgangspunkt i barnets hele liv – også fritidslivet. Visionen er, at alle børn i kommunen er aktive og ”går til noget”. Lykkes det er vi nået et væsentligt skridt i relation til opbygning af den socialt bæredygtige by.

Forudsætningen herfor er at arbejde med en mere ambitiøs model end en standardiseret skoleidrætshal ved de kommende kommuneskoler. Ved f.eks. at tilbygge en række klublokaler på skolerne, som foreningerne kan råde over og være i, vil vi kunne skabe lokalt forankrede foreninger med børn og unge fra lokalområdet – og derved også sikres en langt mere effektiv og bedre udnyttelse af skolernes idrætsfaciliteter.

Naturstøttepunkter ved Naturpark, havn og strand

KFF's forstærkede fokus på den bynære natur er prisværdig. Amager Naturpark, havnen og strandene rummer et kolossalt potentiale. Vi foreslår etablering af naturstøttepunkter som både er hjemsted for foreninger, skoler/ daginstitutioner og selvorganiserede brugere. Indenfor en række outdooraktiviteter vil de nævnte brugergrupper kunne drage fordel af de øvrige brugergruppers tilstedeværelse, og det vil typisk være en forholdsmæssig billig investering i forhold til antallet af daglige brugere.

Fællesarealer

Byens Hus i Ørestad er resultatet af, at den ene procent som planloven kræver til fællesarealer af solgt etageareal i Ørestad Syd er blevet sammenlagt til én stor fællesfacilitet, der, via kommunal medfinansiering i budget 2019, bliver ca. 2.500 m² stor. Byggefeltet indeholder desuden kommunale daginstitutioner på 2.200 m² og op mod 85 private boliger fordelt på 6.700 m².

Visionen for huset har været at samle bydelens fælleslokaler under det samme tag, så der opstår samspil mellem beboerne og et byggeri. Ved at samle dem realiseres en fællesfacilitet, som Ørestad har brug for med en mindre kommunal medfinansiering. Denne model er oplagt at kopiere flere steder i de nye bydele.

Tagflader og overdækning

Konditaget Lüders i Nordhavnen er en intelligent løsning, hvor et 2.400 m² offentligt byrum tilbyder faciliteter til fysisk træning og leg. På P-husets tag er der lagt vægt på crossgym og leg - samt almindeligt ophold med udsigt over havneløbet. Faciliteten har spillet en afgørende rolle i en foreningsdannelse på Nordhavn, hvor der i dag organiseres ugentlige træningssessioner i en frivillig og lokalt forankret idrætsforening.

Det er oplagt at tænke på udnyttelse af tagfladerne, når der bygges nyt. De mange tomme arealer på tagflader kan være én af de supplerende løsninger ift. at finde plads til idrætsfaciliteter, som tænkes ind fra starten, således bygningen er konstrueret til formålet.

Bemærkninger til tema: Idræt og bevægelse/ børn og unge

Disse temaer er beskrevet i generelle termer og derfor skal det anbefales at Kultur- og Fritidsudvalget i forlængelse af denne politik vedtager den såkaldte ”Idrætsplan”, hvor forskellige mål og indsatser er nærmere beskrevet.

Der er grund til at anerkende perspektivet på eventområdet, hvor der er fokus på det som rimer på en ”Københavns profil” og på en ”blivende værdi” for byen. København må ikke falde i den fælde at byen alene bliver en baggrundskulisse for turister og eventarrangører uden en oplevet værdi for borgerne.

Aftenskolerne er nævnt på linje med idrætsforeningerne når der er fokus på at få københavnernes til at bevæge sig - fair nok. En stor andel af aftenskolerens samlede aktivitet er efterhånden indenfor motionsområdet. Til den indsats modtager de en ikke ubetydelig kommunal støtte indenfor rammerne af den folkeoplysende voksenundervisning. Det

sker samtidig med at idrætsforeningernes aktiviteter for voksne pålægges gebyrer – og det er til gengæld ikke fair. Vi ønsker at motionsfællesskaber for voksne i hhv. foreningsregi og aftenskoleregi i højere grad sidestilles.

Frem for alt er der grund til at anerkende Københavns kommunes fortsatte fokus på det idrætssociale område. "Benchmarks" viser at Københavns Kommune klarer sig bedre end de fleste kommuner på dette område, og det kan tilskrives godt og koordineret samarbejde mellem flere forvaltninger – sociale partnerskaber, idrætsprojektet, byfornyelse, ISA-foreninger m.v. Succesen skyldes også dedikeret indsats fra almennyttige boligselskaber, DIF og DGI, som støttet af statslige puljer og fonde i en årrække har arbejdet på at inkludere borgere som ikke af sig selv finder frem til en idrætsforening. Fra DGI's side skal der lyde en bøn om at der knyttes udviklingsplaner på de i øvrigt udemærkede sociale partnerskaber, så de ikke forstener over tid.

Vi ser frem til en kortlægning af børn og unges kultur- og idrætsvaner på bydelsniveau (herunder kønsspecifikt). For selvom der har været arbejdet intenst på udvikling af idrætsaktiviteter i udsatte boligområder, så har vi en formodning om at der fortsat er stor ulighed i foreningsdeltagelsen i de enkelte bydele. Vi ved også at der er stor forskel på drenge og pigers idrætsdeltagelse, men mangler tal på bydelsniveau. Med andre ord har vi brug for at ovennævnte indsatser i højere grad bliver datadrevene.

I Københavns kommune er der fra 2012 til nu kommet mere end 11.000 flere børn (0 til 18 år) ind i idrætsforeninger organiseret under DIF og DGI. Det er en stigning som rækker signifikant ud over befolkningstilvæksten i det alderssegment. Med andre ord er der en forvaltning og rigtig mange idrætsforeninger i København som gør det rigtig godt på trods af faciliteter, som ikke er tidsvarende. Dette arbejde bør bakkes op ved som minimum at regulere budgetterne til kultur- og fritidsområdet i takt med befolkningsudviklingen.

Afslutningsvis

DGI Storkøbenhavn ser frem til det videre samarbejde om at implementere kultur- og fritidspolitikken for 2020-23 og idrætsplanen, som vi også bakker op om. En del af samarbejdet kan være ved en partnerskabsaftale om børn og unges deltagelse i foreningsidræt, hvis indhold er baseret på den viden vi har om hvad der har størst effekt.

Vi håber vores hørings svar giver anledning til spørgsmål og videre dialog.

Med venlig hilsen

Peder Nedergaard

Formand DGI Storkøbenhavn

Idrætsforum København, en del af Danmarks Idrætsforbund (DIF), takker for muligheden for at afgive høringssvar til Københavns Kommunes forslag til Kultur- og Fritidspolitik 2020-2023.

Idrætsforum København vil gerne benytte lejligheden til at erklære sig enig i Kultur- og Fritidspolitikens overordnede vision om at gøre København til en storby med kant, hvor kultur- og fritidslivet understøtter den sociale inklusion og hvor facilitetsudviklingen følger by- og befolkningsudviklingen.

Der skal samtidig lyde en ros til Kultur- og Fritidspolitikens identifikation af udfordringer for fritids- og foreningslivet i København herunder, at budgettet for kultur- og fritidsområdet ikke reguleres med befolkningsudviklingen, at København ikke har tilstrækkeligt med idrætsfaciliteter, og at de kommunale anlægsrammer udgør en begrænsning for udviklingen af kultur- og fritidslivet. Idrætsforum København deler denne analyse af udfordringerne for kultur- og fritidslivet i Københavns Kommune.

Nedenfor foreligger Idrætsforum Københavns konkrete bemærkninger til Kultur- og Fritidspolitikens enkelte afsnit.

BEMÆRKNINGER TIL KULTUR- OG FRITIDSPOLITIKKENS VISION

Befolkningsfremskrivning af udgifter til idræt og foreningsliv

En grundlæggende præmis for Kultur- og Fritidspolitikken er, at København vokser. Flere københavnere øger behovet for flere boliger, flere arbejdspladser og flere udfoldelsesmuligheder i fritiden. Det er prisværdigt, at Kultur- og Fritidspolitikken erkender denne udvikling, og pointerer behovet for idræts- og fritidsfaciliteter i de voksende og nye bydele. Det er dog også en udfordring, som understreges af Kultur- og Fritidspolitikken, at Københavns budget på kultur- og fritidsområdet ikke automatisk tilpasses befolkningsudviklingen og den socioøkonomiske udvikling i kommunen.

Det er Idrætsforum Københavns klare overbevisning, at hvis Kultur- og Fritidspolitikens målsætninger skal realiseres, kræver det både, at antallet af idræts- og fritidsfaciliteter følger befolkningsudviklingen, og at de kommunale budgetter til idræt og foreningsliv demografereguleres i takt med, at flere borgere kommer til.

**IDRÆTSFORUM
KØBENHAVN**

BEMÆRKNINGER TIL 'TEMA - FÆLLESSKABER OG SYNERGIER'

Idræt på tværs af forvaltninger

Det er med stor tilfredshed, at Idrætsforum København kan konstatere, at Kultur- og Fritidspolitikken lægger op til, at kultur- og fritidsområdet går forrest i forhold til store tværgående indsatser i kommunen.

SIDE 2 AF 5

Det er Idrætsforum Københavns opfattelse, at der burde være et langt tættere samarbejde mellem forvaltningerne i Københavns Kommune. Særligt på idrætsområdet, hvor der er et oplagt samspil med f.eks. børne- og ungeområdet eller socialområdet. Idrætsforum København stiller sig gerne til rådighed i forbindelse med sådanne tværgående indsatser.

BEMÆRKNINGER TIL 'TEMA - FACILITETER'

Idrætsforum København er enige med Kultur- og Fritidspolitikens pointe om at tidssvarende, vedligeholdte og indbydende faciliteter er afgørende for oplevelsen af aktiviteter og lysten til at deltage. Og at København ikke har tilstrækkeligt med idrætsfaciliteter.

Faciliteter i takt med byudvikling

Idrætsforum København vil derfor gerne kvitterer for at Kultur- og Fritidspolitikken både lægger op til, at facilitetsudviklingen følger befolkningsudviklingen, at der lægges op til bedre udnyttelse af faciliteterne året og døgnet rundt, og at København vil gå forrest med nytænkning af faciliteter med henblik på multifunktionalitet og kreativ udnyttelse af den trange plads i København.

Idrætsforum København vil dog advare mod, at man i bestræbelserne på at øge udnyttelsen af de københavnske idrætsfaciliteter ikke pålægger det frivillige foreningsliv store, unødige administrative byrder. Øget udnyttelse er et fælles mål for kommune og foreningsliv, som bør opnås gennem fællesskab og gensidig forståelse.

Tilpas faciliteter til foreningsbrug

Idrætsforum København er store tilhængere af Kultur- og Fritidspolitikens målsætning om, at nye faciliteter skal kunne bruges til forskellige formål, og at man i højere grad vil arbejde for nye måder at udnytte kulturkvadratmeter på. Kommunens beslutning om at bygge skoleidrætshaller og svømmehaller i

forbindelse med nye skolebyggerier er et særdeles godt eksempel på denne tankegang. Det er en praksis, som med fordel kan udbredes til andre velfærdsinstitutioner, som sundhedshuse, ældrecentre eller daginstitutioner.

Idrætsforum København vil den forbindelse opfordre kommunen til at være særligt opmærksom på, at fremtidens idrætsfaciliteter fortsat er indrettet til foreningsbrug. De københavnske foreninger søger steder at holde til. Særlige lokaler hvor frivillige trænere kan skabe et klubmiljø, hvor børn, unge og forældre føler sig hjemme og får lyst til at involvere sig i foreningernes forpligtende fællesskaber.

Foreningslokaler på nye skoler

Idrætsforum København er store fortalere for kommunens beslutning om altid at bygge en fuld idrætshal i forbindelse med bygning af nye skoler. I samme ombæring vil Idrætsforum København også gerne rose den proces forvaltningen gennemfører i forbindelse med planlægningen af hver hal, som indebærer en bred og ambitiøs inddragelse af det lokale foreningsliv.

Hvis skoleidrætshallerne ikke blot skal ende som træningshaller for idrætsforeningerne, men også skal være omdrejningspunkter for foreningskulturen, er det imidlertid afgørende, at der skabes bedre fælles klubfaciliteter omkring hallerne.

På trods af den store velvilje til at indrette gangarealer til foreninger og mulighederne for at benytte klasselokaler, så er det oplevelsen, at foreningerne ikke tilstrækkeligt kan skabe klubmiljøer her. Med målet om at skabe engagerede og demokratiske unge mennesker, der igennem foreningslivet tager ansvar i deres lokalområde, opfordrer Idrætsforum København Kommunen til, at der fremover afsættes særskilte klubfaciliteter i forbindelse med bygning af skoleidrætshaller. Et sådan tiltag vil også kunne accelerere samarbejdet omkring åben skole og nedbryde barriererne i overgangen fra skoleliv til fritidsliv.

Anlægsloftets begrænsninger

Idrætsforum København vil gerne kvittere for at Kultur- og Fritidspolitikken anerkender de kommunale anlægsrammer – det såkaldte anlægslofts – begrænsninger i forhold til udviklingen af kultur- og fritidslivet.

Idrætsforum København vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at Idrætsforum København i anden sammenhæng arbejder for at løfte den nationale diskussion om anlægsloftets begrænsninger i forhold til bygning af nye idrætsfaciliteter i storbyen.

Gå forrest med nytænkning af faciliteter

Idrætsforum København vil generelt appellere til at Kommunen tænker i innovative løsninger for at skabe plads til idrætsfaciliteter og bevægelse i storbyen. Der er få kvadratmeter at gøre godt med, men hvis København kan gå forrest med innovative bud på at udnytte idrætskvadratmeter smart og multifunktionelt, ville København blive et forbillede for andre storbyer, som har samme udfordringer.

**IDRÆTSFORUM
KØBENHAVN**

SIDE 4 AF 5

Idrætsforum København vil gerne bistå Københavns Kommune med at søge et internationalt sammenligningsgrundlag for løsninger indenfor idræt og bevægelse. København står overfor en række særlige storbyudfordringer, som også er gældende for andre af verdens storbyer. Konkret foreslår Idrætsforum København, at Københavns Kommune søger optagelse i storbynetværket "Active Citizens Worldwide", som består af byer som London, Stockholm, Singapore og Auckland, og har til formål at styrke idræt og fysisk aktivitet i storbyerne og samtidig måle effekterne heraf på samfundsniveau.

BEMÆRKNINGER TIL 'TEMA - IDRÆT OG BEVÆGELSE' OG 'TEMA - BØRN OG UNGE'

Social inklusion og sociale partnerskaber

Idrætsforum København deler Kultur- og Fritidspolitikens ambition om, at kultur- og fritidslivet skal skabe social inklusion blandt borgerne i København. Det er en tilgang som særligt skal mødes med en tidlig indsats blandt børn og unge. Idrætsforum København vil i den forbindelse gerne rose Kultur- og Fritidspolitikens særlige fokus på børn og unge.

Konkret mener Idrætsforum København, at den bedste og mest effektive måde at skabe social inklusion gennem idræt og bevægelse er ved at få flere københavnere ind i foreningsidrættens forpligtende fællesskaber. Derfor vil Idrætsforum København gerne opfordre Københavns Kommune til at styrke og udvide den partnerskabsmodel, som ligger til grund for samarbejde mellem foreninger og kommunen i de såkaldte sociale partnerskaber.

Idrætsforum København opfordrer konkret Københavns Kommune til at oprette nye sociale partnerskaber, og forlænge de eksisterende sociale partnerskaber i takt med at de udløber.

Idrætsvaneundersøgelse

Idrætsforum København støtter op om, at Kultur- og Fritidspolitikken vil basere sit arbejde på den nyeste viden. Det er særligt afgørende i forhold til at skabe social inklusion blandt børn og unge, hvor der pt. er et særligt behov for at kortlægge børn og unges kultur- og idrætsvaner.

Idrætsforum København bakker derfor op om ønsket om, at der foretages en idrætsvaneundersøgelse, som til fulde belyser udfordringerne for børn og unges idrætsdeltagelse på bydelsniveau i Københavns Kommune.

IDRÆTSFORUM KØBENHAVN STÅR TIL RÅDIGHED

Idrætsforum København stiller sig til rådighed overfor Københavns Kommune med viden, aktivt samarbejde og sparring i det videre arbejde med at realisere Kultur- og Fritidspolitikens målsætninger. Det gælder ikke mindst i forbindelse med vedtagelsen og udmøntningen af den kommende idrætsplan for Københavns Kommune.

SIDE 5 AF 5

Med venlig hilsen

Hans Natorp
Formand for Idrætsforum København, og
næstformand for Danmarks Idrætsforbund (DIF)

**IDRÆTSFORUM
KØBENHAVN**